

**VIJEĆE
EUROPSKE UNIJE**

Bruxelles, 30. travnja 2014. (07.05.)

8378/14

**JEUN 55
EDUC 111
SOC 235
CULT 46**

NAPOMENA

od: Glavno tajništvo Vijeća
za: Odbor stalnih predstavnika (dio 1.) / Vijeće

Br. preth. dok.: 7072/14 JEUN 40 EDUC 80 SOC 164 CULT 27

Predmet: Nacrt zaključaka Vijeća o promicanju poduzetništva mladih u svrhu jačanja
socijalne uključenosti mladih
– *Donošenje*

Radna skupina za mlade pripremila je tijekom nekoliko sastanaka gore navedeni niz zaključaka s ciljem njihova donošenja na Vijeću za obrazovanje, mlade, kulturu i sport 20. i 21. svibnja 2014. Tekst sada odobravaju sve delegacije.

Poziva se stoga Odbor stalnih predstavnika da potvrdi sporazum postignut o nacrtu zaključaka Radne skupine za mlade i proslijedi tekst Vijeću na donošenje i kasniju objavu u Službenom listu.

**Nacrt zaključaka Vijeća o
promicanju poduzetništva mladih u svrhu jačanja socijalne uključenosti mladih**

Vijeće:

UVAŽAVAJUĆI DA

1. Ekonomska kriza koja je počela u drugoj polovici prošlog desetljeća uzrokovala je posebno osjetljivu situaciju za današnji naraštaj mladih. Stope nezaposlenosti mladih rekordno su visoke, na razinama od 23,2 % u EU-28 i 23,8 % u europodručju (prosinac 2013.).
2. Posljedica takve visoke nezaposlenosti mladih jest njihova izloženost sve većem siromaštvu i socijalnoj isključenosti, a sve ih se više osjeća prisiljenima napustiti svoju domovinu, ponekad i samu Europu, u potrazi za boljim prilikama. To u pojedinim državama članicama rezultira procesom odljeva mozgova koji bi moglo biti teško preokrenuti.
3. Europska unija, putem strategije Europa 2020. i njezinih vodećih inicijativa „Nove vještine i radna mjesta”, „Digitalna agenda za Europu”, „Unija inovacija”, „Mladi u pokretu”, promiče poduzetništvo, jačanjem poduzetničkih stavova i srodnih znanja, vještina i kompetencija koje mogu potaknuti konkurentnost te rast koji će biti pametan, održiv i uključiv.

4. Poduzetništvo je važan pokretač gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta: ono stvara nove tvrtke i poslove, otvara nova tržišta, poboljšava produktivnost i stvara bogatstvo. Poduzetnički stav doprinosi zapošljivosti mlade osobe. Poduzetništvo te napose mala i srednja poduzeća (MSP) čine okosnicu gospodarstva EU-a i predstavljaju najvažniji izvor novog zapošljavanja.¹
5. Kulture koje cijene i nagrađuju poduzetničko ponašanje kao što su preuzimanje proračunatog rizika i samostalno mišljenje promiču sklonost razvoju novih rješenja društvenih izazova. U tom smislu treba više cijiniti javnu predodžbu poduzetnika, treba proširiti poduzetničko obrazovanje, a slabo zastupljenim skupinama treba posvetiti posebnu pozornost i pomoći im u pokretanju, održavanju ili širenju poslovanja ili poduzeća.
6. Poduzetništvo se ne temelji isključivo na potrazi za zaradom. Različiti se sudionici, kako u javnom tako i u privatnom sektoru, civilnom društvu i organizacijama socijalne ekonomije², spajajući društvenu i poduzetničku dimenziju, bave našim glavnim društvenim izazovima. Ova je tendencija nazvana „socijalno poduzetništvo”, a novi oblici organizacija koji su se pojavili „socijalna poduzeća”.
7. Kultura i kreativnost navedeni su u „Obnovljenom okviru za europsku suradnju na području mladih” kao područje djelovanja politike za mlade. Kulturni i kreativni sektori³ mogu predstavljati izvrsne prilike za preoblikovanje kreativnosti mladih i ljudskog kapitala u pametan rast i radna mjesta. U digitalnom dobu sudjelovanje u kulturi moćan je alat za promicanje socijalne uključenosti i društvenog angažmana naročito među mladima.

¹ Više od 99 % svih europskih poduzeća zapravo su mala i srednja poduzeća. Ona osiguravaju dva od tri radna mjesta u privatnom sektoru i zaslužna su za više od polovice cjelokupne dodane vrijednosti koju ostvaruju poduzeća u EU-u (internetska stranica Europske komisije – Glavne uprave za poduzetništvo i industriju).

² Socijalna ekonomija zapošljava više od 14,51 milijuna ljudi u EU-u, što čini 6,5 % svih zaposlenih. Obuhvaća tijela posebnog pravnog statusa (zadruga, zaklade, udruge, uzajamna društva), kao i socijalna poduzeća u obliku uobičajenog društva s ograničenom odgovornošću ili javnog društva s ograničenom odgovornošću (Inicijativa za socijalno poduzetništvo – SEC (2011)1278 završna verzija).

³ Kulturni i kreativni sektori čine 4,5 % europskog BDP-a, a zapošljavaju gotovo 8 milijuna radnika (Promicanje kulturnih i kreativnih sektora za rast i zapošljavanje u EU-u COM(2012) 537 završna verzija).

8. U svom završnom izvješću stručna skupina za „promicanje kreativnosti i inovacijskih kapaciteta mladih utvrđivanjem kompetencija i vještina stečenih neformalnim i informalnim učenjem” razmotrila je kako povećati zapošljivost mladih.

SMATRA DA

9. Poduzetništvo može predstavljati važan element u odnosu na samostalnost, osobni razvoj i blagostanje mladih. Poduzetništvo se može smatrati jednim od rješenja u borbi protiv nezaposlenosti mladih.
10. Europa treba ulagati u poduzetničko obrazovanje i usavršavanje, stvaranje okruženja u kojemu poduzetnici mogu napredovati i rasti, obraćanje specifičnim skupinama te vidljivost poduzetnika kao uzorâ.
11. Model „socijalnog poduzetništva”, čiji je primarni cilj doprinos općoj dobrobiti društva, može biti posebno zanimljiv mladima te im pružiti priliku za stvaranje inovativnih odgovora na aktualne gospodarske, društvene i ekološke izazove. Ideja socijalnog poduzetništva koja je bliska ljudima i lokalnim zajednicama osigurava društvenu koheziju kroz angažiranje mladih, uključujući pripadnike ranjivih skupina.
12. Socijalna poduzeća⁴ doprinose pametnom rastu odgovarajući na nove potrebe društvenom inovacijom; ona stvaraju održivi rast tako što uzimaju u obzir svoj utjecaj na okoliš i imaju dugoročnu viziju; ona su u središtu uključivog rasta zahvaljujući svom naglasku na ljudima i društvenoj koheziji.

⁴ Socijalno poduzeće subjekt je socijalne ekonomije čiji je glavni cilj utjecaj na društvo, a ne zarada njegovih vlasnika ili dioničara. Ono funkcionira tako što tržištu osigurava robu i usluge na poduzetnički i inovativan način, a zaradu koristi prvenstveno u svrhu ostvarivanja društvenih ciljeva. Socijalnim poduzećem upravlja se otvoreno i odgovorno, a posebno uključuje zaposlenike, potrošače i dionike na koje utječu njegove poslovne aktivnosti (Inicijativa za socijalno poduzetništvo – SEC (2011)1278 završna verzija).

U TOM POGLEDU

13. Politika na području mladih može igrati ulogu u međusektorskoj suradnji koja može pomoći u prevladavanju prepreka. Poduzetništvo, kao i mnoga druga područja, zahtijeva dugoročni pristup i snažnu vjeru u sposobnosti mladih. Kako bi se to postiglo, potrebno je poticati mlade ljude, usaditi im poduzetnički duh u ranoj dobi – inicijativu, samopouzdanje, spremnost na preuzimanje proračunatog rizika, kreativnost, organizaciju, ustrajnost – kako bi razvili svoj puni potencijal i uspješno zakoračili na tržište rada. S ciljem promicanja poduzetništva mladih, s posebnim fokusom na socijalnom poduzetništvu, utvrđeni su sljedeći prioriteti:
- jačanje poduzetničkih stavova i vještina mladih ljudi pomoću formalnog obrazovanja, neformalnog i informalnog učenja. Poduzetnička stručnost uključuje transverzalne vještine i stavove kao i znanje. Rad s mladima ključni je alat i instrument u razvoju transverzalnih vještina.
 - promicanje rada s mladima (pomoću informiranja, savjetovanja i poduke) i volonterskih aktivnosti mladih kao sredstva stjecanja nužnih vještina kako bi pronašli posao ili pokrenuli vlastiti projekt. Uvažavanje doprinosa koji aktivnosti rada s mladima daju potpori i jačanju kreativne energije i sposobnosti za inovaciju mladih ljudi kao ključnog elementa njihova osobnog razvoja i aktivne uključenosti.
 - razvoj i dodatno jačanje „socijalnog poduzetništva” kao poduzetničkog modela među mladima, na način koji može poboljšati njihovu zapošljivost istovremeno vodeći računa o vrijednostima održivosti i okoliša.
 - promicanje stjecanja zadovoljavajućih digitalnih vještina svih mladih ljudi kako bi im se omogućilo potpuno iskorištavanje potencijala digitalnog svijeta.

- promicanje kulturne osviještenosti među mladima kao sudionicima i korisnicima, koja jača njihov osjećaj za inicijativu i poduzetnički duh. Dostupnost kulture i aktivno sudjelovanje u kulturnim aktivnostima može ojačati dobrobit mladih i njihovu svijest o pripadnosti zajedničkoj kulturnoj baštini.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI, DA:

14. Prepoznaju važnu ulogu poduzetništva i poduzeća u borbi protiv nezaposlenosti mladih; razvijaju i ojačaju politike kojima je cilj povećanje znanja o različitim aspektima poduzetništva među mladim ljudima.
15. Prepoznaju važnost poduzetničkog obrazovanja od rane dobi i naglase ulogu neformalnog i informalnog učenja kako bi osigurale holistički pristup osobnom razvoju mladih i olakšale njihovu uspješnu integraciju na tržištu rada.
16. Promiču rad s mladima i volonterske aktivnosti kao ključne instrumente u razvoju transverzalnih i mekih vještina (tzv. *soft skills*) koje su potrebne za vođenje posla i poduzetničku aktivnost. U tom pogledu dalje razvijaju i naglašavaju priznavanje ili vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, uzimajući u obzir i ishode učenja koji su važni za poduzetništvo.
17. Razmotre priznavanje organizacija mladih kao jednog od glavnih izvora neformalnog i informalnog učenja koje vodi poduzetničkom stavu i poduzetničkim vještinama. U tom bi pogledu države članice mogle razmotriti jačanje podrške organizacijama mladih pomoću donošenja smjernica, mentorstva i kvalitetnog osposobljavanja.
18. Promiču i podržavaju poduzetnike početnike i socijalna poduzeća u prevladavanju značajnih prepreka u dostupnosti financijskih sredstava, službi za podršku te mogućnosti za mentorstvo (uključujući učinkovito korištenje europskim strukturnim i investicijskim fondovima gdje je to u skladu sa sporazumima o partnerstvu).

19. Prema potrebi ponuditi podršku smanjivanjem mogućih prepreka u skladu s razinama društvenog učinka i učinka na okoliš.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U OKVIRIMA SVOJIH POJEDINAČNIH PODRUČJA NADLEŽNOSTI I UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI:

20. Povećaju vidljivost socijalnog poduzetništva i razviju alate za bolje razumijevanje tog sektora. U tom pogledu unapređuju znanje i promiču različite oblike poduzeća, socijalnih poduzeća (uključujući zadruge), kulturna i kreativna poduzeća, itd.
21. Olakšaju pripravnost i razmjene, razmjenu iskustava i druge aktivnosti učenja koje unapređuju poduzetničke stavove i vještine (npr. angažiranje mladih u izravnim poduzetničkim iskustvima, praktična obuka na radnom mjestu, umrežavanje, promicanje specijaliziranih vještina) i podržavaju nastojanja da se definiraju ishodi učenja takvih aktivnosti. Promiču razvoj alata koji omogućavaju mladim ljudima da procijene i predstave svoje poduzetničke vještine i kompetencije.
22. Potiču mala poduzeća i mlade poduzetnike da budu inovativni i u potpunosti iskoriste mogućnosti unutarnjeg tržišta EU-a podržavajući ih u namjeri da odu u inozemstvo i da se uključe u prekogranični transfer znanja i suradnje. Kako bi se ostvarili ti ciljevi, treba promicati umrežavanje mladih socijalnih poduzetnika i potencijalnih partnera.
23. Potiču razmjenu prilika i suradnju među mladim poduzetnicima iz različitih država članica. Poboljšaju uzajamnu međugeneracijsku solidarnost pomoću razmjene znanja između iskusnijih i mladih poduzetnika. Promiču programe poduzetničkog mentorstva na nacionalnoj i europskoj razini.
24. Povećaju međusektorsku suradnju i osiguraju pristup informacijama i službama za podršku kako bi se osigurali povoljni uvjeti za mlade poduzetnike i smanjila njihova administrativna opterećenja.

25. Promiču pristupačnost među svim relevantnim dionicima i potiču sudjelovanje u europskim programima (poput programa Erasmus+, Erasmus za mlade poduzetnike u okviru programa COSME, Europskog socijalnog fonda i drugih financijskih programa za socijalna poduzeća i mikrofinanciranje u sklopu Programa za zapošljavanje i socijalnu inovaciju) za poboljšanje poduzetničkih vještina među mladima, osiguravajući, prema potrebi, specijaliziranu podršku mladim poduzetnicima i razvijajući sposobnosti onih koji rade s mladima da potpuno iskoriste svoj potencijal.

POZIVA KOMISIJU DA:

26. Podiže svijest o poduzetništvu mladih, uključujući i na Europskom portalu za mlade, te predstavi dobre prakse u poduzetništvu mladih (po mogućnosti u kombinaciji s Europskim tjednom MSP-a).
27. Pokrene istraživanje ili studiju i poveća razinu znanja o poduzetništvu mladih, usredotočivši se na mlade poduzetnike, socijalno poduzetništvo i zelena radna mjesta te na ulogu rada s mladima u tom pogledu.
28. Jača aktivnu suradnju između mladih poduzetnika s relevantnim poslovnim i socijalnim partnerima i drugim dionicima, uključujući pomoću programâ Erasmus+ i Erasmus za mlade poduzetnike.